

KONSPEKT LEKCJI GEOGRAFII W KLASIE I GIMNAZJUM (z zastosowaniem teorii czynności wg L. Nędzyńskiego)

Temat:

Gospodarka rolna. Główne regiony rolnicze świata-główni producenci rolni.

Cele:

Uczeń:

- Wyjaśni, czym zajmuje się rolnictwo
- Przedstawi czynniki wpływające na gospodarkę rolną.
- Omówi dwa dowolnie wybrane czynniki warunkujące rozwój rolnictwa w Polsce.
- Przedstawi rolnicze formy użytkowania ziemi
- Potrafi wykazać związek między warunkami przyrodniczymi a formami użytkowania ziemi w wybranych krajach.
- Wyjaśni różnicę między zbiorami i płodami,
- Wskaże różnicę między rolnictwem ekstensywnym i intensywnym
- Potrafi określić rośliny żywieniowe, przemysłowe i pastewne,
- Wskaże główne obszary hodowlane na świecie
- Wskaże na mapie świata głównych producentów roś żywieniowych oraz główne regiony rolnicze świata
- Określi regiony Ziemi, gdzie występuje powszechne niedożywienie
- .Poda najważniejsze przyczyny głodu i niedożywienia.
- Wyjaśni, dlaczego kraje, w których występuje problem głodu najczęściej nie importują żywności
- Wskaże sposoby podniesienia wydajności produkcji rolnej.

Metody:

- Pogadanka,
- Analiza danych statystycznych-praca z różnymi źródłami informacji; podręcznikiem, rocznikiem statystycznym,
- Praca z mapą,
- Odczytywanie danych o produkcji roślinnej i zwierzęcej z programu multimedialnego,

Środki dydaktyczne:

- Mapa hipsometryczna świata
- Podręcznik: B. Dobosik, K. Kardas, B. Modzelewskiej „Przestrzeń geograficzna, w której żyje człowiek” wyd.SOP Toruń
- Zadania geograficzne dla gimnazjum część I: A. Przystarz, G. Wnuk „Przestrzeń geograficzna, w której żyje człowiek”, wyd.SOP Toruń
- Atlas geograficzny
- Świat w liczbach 2001
- „Szkolny słownik geograficzny” pod redakcją J. Flisa
- Program multimedialny „Odkrywamy świat” część I wyd. WSiP 2002
- Plansze na gazetce zawierające: definicję rolnictwa, cechy gospodarki intensywnej i ekstensywnej, użytkowanie ziemi

Przebieg lekcji:

Plan czyn ności	Cele częstkowe ujęte ogólnie	Program czynności			Cele operacyjne
		Środki do zdobywania wiedzy: doświadczenia, modele, zadania, informacje nauczyciela lub pozyskane przez ucznia	Spostrzeżenia i obserwacje	Wnioski z obserwacji, zadań, zdobytych informacji	
		1	2	3	
	Zapoznać się z definicją rolnictwa oraz wskazać czynniki warunkujące rozwój rolnictwa	<p><i>Ćwiczenie uczniowskie</i> Informacje z podręcznika i słownika zdobyte przez uczniów.</p> <p><i>Informacja nauczyciela o</i> czynnikach przyrodniczych i pozaprzyrodniczych rozwoju rolnictwa</p>	Istnienie czynników ułatwiających i utrudniających rozwój tego działu gospodarki narodowej	Rolnictwo jako dział produkujący żywność oraz składający się z uprawy roślin i hodowli. Czynniki przyrodnicze to: ukształtowanie powierzchni, warunki klimatyczne, stosunki wodne, gleby, roślinność; a pozaprzyrodnicze to- formy własności ziemi, sposób gospodarowania, nakłady kapitałowe, wielkość gospodarstw, polityka rolna państwa, oświata rolników.	Uczeń: -wyjaśni, czym zajmuje się rolnictwo. -przedstawi czynniki wpływające na gospodarkę rolną. -omówi dwa dowolnie wybrane czynniki warunkujące rozwój rolnictwa w Polsce.
Omówić formy użytkowania ziemi.	<p><i>Ćwiczenie uczniowskie</i> Uczniowie odczytują z diagramu formy użytkowania ziemi na świecie (ryc. 88 str. 131 w podr.) i dokonują analizy wykresu form użytkowania ziemi w wybranych krajach (ryc.89 str. 131 w podr.) oraz wykonują zadanie 39b str. 52 z zeszytu ćwiczeń- wykazują związek między warunkami przyrodniczymi a strukturą użytkowania ziemi w Norwegii, Libii, na Węgrzech i w Rep. Konga.</p>	<p>Wyróżnia się następujące formy użytkowania ziemi: użytki rolne, lasy wody, tereny osadnicze oraz nieużytki.</p> <p>Państwa o największej powierzchni gruntów ornych- Dania, Ukraina i Polska, o największej powierzchni łąk i pastwisk- Nowa Zelandia, Chiny.</p>	<p>Wśród użytków rolnych wyróżnia się: grunty orne, sady i ogrody, łąki i pastwiska.</p> <p>Istnieje związek między warunkami przyrodniczymi a strukturą użytkowania ziemi w Norwegii (niski odsetek gruntów ornych- przewaga gór w ukształtowaniu powierzchni), Libii(mało użytków rolnych-większość terytorium kraju zajmują pustynie), na Węgrzech (duży odsetek gruntów ornych- nizinność kraju i sprzyjający klimat) i w Rep. Konga(duży odsetek lasów, mały obszar gruntów ornych – dominującą strefą roślinną są lasy tropikalne)</p>	Uczeń: -przedstawi rolnicze formy użytkowania ziemi -potrafi wykazać związek między warunkami przyrodniczymi a formami użytkowania ziemi w wybranych krajach	

<p>Wyjaśnienie sposobów gospodarowania</p>	<p><i>Informacja nauczyciela</i> Nauczyciel przedstawia dane statystyczne obrazujące plony i zbiory pszenicy, kukurydzy, ryżu, ziemniaków, buraków cukrowych(wg. „Świat w liczbach). <i>Ćwiczenie uczniowskie</i> Uczniowie interpretują dane statystyczne zauważając różnice między wskaźnikiem plonów i zbiorów wybranych ziemioplodów <i>Informacja nauczyciela</i> Nauczyciel przedstawia wykresy ilustrujące rolnictwo Pakistanu i Holandii <i>Ćwiczenie uczniowskie</i> Uczniowie analizują dane rolnictwa Holandii i Pakistanu oraz wykonują zadanie 40b z zeszytu ćwiczeń pozwalające na podanie kolejnych różnic w gospodarowaniu USA, Indonezji, Kanady, Japonii i Australii</p>	<p>Państwa mające największe zbiory nie mają największych plonów - ukazywanie różnic rolnictwa intensywnego (duże nakłady pracy i środków, mechanizacja, chemizacja i melioracja, przeciwdziałanie erozji gleby, stosowanie odpowiednio wyselekcjonowanych odmian, uszlachetnianie ras zwierząt, ogromne nakłady na badania naukowe edukacja rolników, wysokie plony) i ekstensywnego (małe nakłady pracy i środków, duże obszary upraw i hodowli, oddalone od rynków zbytu, pozyskiwanie nowych wielkich obszarów zazwyczaj przez wycinanie lasów, zubażanie gleby i jej erozja, niewielka wydajność).</p>	<p>Największe zbiory W mln. ton posiadają USA, największe plony w dt/ha ma Japonia, USA i Indonezja. Państwa, które posiadają dużo gruntów ornych w ha w przeliczeniu na 1 mieszkańca, a więc USA, Kanada i Australia posiadają wysokie zbiory zbóż w kg na 1 mieszkańca. Indonezja i Japonia posiadają te wskaźniki niskie. Ekstensywne rolnictwo Pakistanu- 50% ludności kraju to ludność rolnicza, 1 ciągnik przypada na 65 ha gruntów ornych, niskie zużycie nawozów sztucznych na 1ha, niski poziom udoju mleka od 1 krowy. Intensywne rolnictwo Holandii-2 % ludności zatrudnionej w rolnictwie, 1 ciągnik na 5 ha gruntów ornych, siedmiokrotnie wyższy udój mleka i 5 krotne wyższe zużycie nawozów sztucznych niż w Pakistanie,</p>	<p>U zeń: -wyjaśni różnicę między zbiorami i płodami, -wskaże różnicę między rolnictwem ekstensywnym i intensywnym</p>
--	---	---	---	--

<p>Określenie kierunków produkcji rolniczej</p>	<p><i>Informacja nauczyciela</i> Nauczyciel wyodrębnia podział rolnictwa na produkcję roślinną(najważniejsze rośliny żywieniowe, przemysłowe, pastewne) i zwierzęcą(kierunki hodowli). <i>Ćwiczenie uczniowskie</i> Uczniowie podają rośliny żywieniowe ze wskazaniem na charakterystyczne dla naszej strefy. Uczniowie wymieniają zwierzęta hodowlane</p> <p><i>Informacja nauczyciela</i> Nauczyciel podaje instrukcje użytkowania programu multimedialnego</p> <p><i>Ćwiczenie uczniowskie</i> Uczniowie odgadują rodzaj rośliny żywieniowej i kierunki hodowli na podstawie podanego obszaru występowania. Odczytują i wskazują na mapie świata głównych producentów ww. roślin i zwierząt..</p>	<p>Wiele roślin i zwierząt jest uprawianych w naszej strefie klimatycznej.</p>		<p>Uczeń: -Potrafi określić rośliny żywieniowe, przemysłowe i pastewne, -wskaże główne obszary hodowlane na świecie -Wskaże na mapie świata głównych producentów roślin żywieniowych oraz główne regiony rolnicze świata</p>
---	---	--	--	---

<p>Poziom wyżywienia na świecie</p>	<p><i>Informacja nauczyciela</i> Nauczyciel wskazuje, że rolnictwo dostarcza żywności, jednak są kraje cierpiące głód</p> <p><i>Ćwiczenie uczniowskie.</i> Uczniowie dokonują analizy danych statystycznych w zadaniu 41 w zeszytach ćwiczeń i w podręczniku oraz mapy ilustrującej poziom wyżywienia ludności na świecie.</p> <p><i>Informacja nauczyciela</i> Nauczyciel wskazuje na szybki wzrost liczby ludności i zmniejszanie obszaru użytków rolnych.</p> <p><i>Ćwiczenie uczniowskie</i> Uczniowie wskazują sposoby podniesienia wydajności produkcji rolnej: melioracja, mechanizacja, chemizacja, ingerencja nauk genetycznych w produkcję rolniczą.</p>	<p>Na świecie istnieją kraje zasobne w żywność i kraje głodujące</p>	<p>Obszary niedożywienia to: kraje Ameryki Południowej, Ameryki Łacińskiej, Afryki, Azji Południowo-Wschodniej.</p> <p>Podniesienie wydajności produkcji rolnej a tym samym zwiększenie produkcji żywności może nastąpić w wyniku: melioracji, mechanizacji, chemizacji, ingerencji nauk genetycznych w produkcję rolniczą.</p>	<p>Uczeń: -określi regiony Ziemi, gdzie występuje powszechne niedożywienie. -poda najważniejsze przyczyny głodu i niedożywienia. -wyjaśni, dlaczego kraje, w których występuje problem głodu najczęściej nie importują żywności - wskaże sposoby podniesienia wydajności produkcji rolnej.</p>
-------------------------------------	--	--	---	--

Konspekt opracowała: **Justyna Haładaj**
Zespół Szkół nr 5
22-300 Krasnystaw
Ul. Mostowa 14
Tel./fax. 082 5762891